

A struka?

Potaknuti brojnim pojedinačnim sugestijama i prijedlozima kolega arhitekata, 27. travnja 2012. održali smo radionicu A struka? u kojoj je sudjelovalo tridesetak kolega. Glavna tema radionice bila je koliko i kako možemo učiniti sami za sebe u ovom, očito kritičnom i presudnom, trenutku. U pozitivnom kolegijalnom duhu, kroz dvosatnu moderiranu debatu, donijeli smo zaključke koji slijede u nastavku.

O stanju - gdje smo?

Arhitekti su vrlo raznorodna kategorija. Od vlasnika firmi, preko samostalnih ureda i zaposlenih u praksi, edukaciji, državnoj upravi pa do sve brojnijih nezaposlenih .. teško je pronaći zajedničke odgovore na sva pitanja. Međutim, o sasvim određenim i konkretnim problemima postoji velika konvergencija ponuđenih rješenja i zajedništvo struke - cjenik, osiguranje, pravna zaštita, natječaji itd.

Također, zajedničko nam je i potencirano nesigurno okruženje - niska kultura prostora, tradicija samogradnje, neuređena regulativa, državna uprava bez razumijevanja.

Posebna problematika je sustav edukacije s iznimno kvalitetnom tradicijom, međutim danas doveden u vrlo zapušteno stanje.

Pozitivna strana današnjeg trenutka je povišena svijest o vlastitoj odgovornosti za položaj u društvu te o mogućnosti djelovanja kroz institucije. Zadovoljstvo poziva arhitekt nenadoknadiva je sastavnica našeg djelovanja.

Vizija - čemu težimo?

Reguliranju tržišta i odgovornosti:

- ovlaštenu arhitekt mora biti i poslovno odgovorna osoba u d.o.o.
- licencirani urbanisti moraju biti stručno osposobljeni
- ingerencije struka moraju biti jasno raspodijeljene
- javna nabava u području arhitekture ne smije biti jeftimba

Djelovanju u uređenom sustavu u kojem je javni interes temeljna vrijednosna kategorija, a arhitektonska struka ima vodeću i koordinacijsku ulogu u svim pitanjima iz djelokruga prostornog uređenja i gradnje.

Izgradnji ugleda struke - postizanje stručnog dostojanstva - od odnosa s pojedinačnim klijentima, preko participacije u široj javnosti pa do kruga donositelja odluka i zakonodavaca.

Poslovnoj sigurnosti - institucije mogu i moraju jamčiti poštenu naplatu obavljenog posla i primjeren tretman arhitekata pred službama državne uprave.

Kompletan pregled poticaja kvaliteti prostora i struke dat će dokument ApolitikA.

Akcija - što konkretno možemo učiniti / pokrenuti?

Kroz strukovno djelovanje, u prvom redu Komore:

- + osigurati transparentnost svih postupaka
- + primjenjivati cjenik - dokinuti 'damping'
- + utjecati na postupke javne nabave

- + staviti u primjenu potrebne pravilnike
- + regulirati natječaje i obavezu provedbe javne nabave preko Društava
- + osigurati pravno i poslovno savjetovanje te edukaciju članova
- + postići veću kvalitetu prostornih planova kontrolom licenci
- + unijeti u rad elemente kontrole naplate

Sve navedeno moguće je postići dosljednom i izravnom provedbom mjera u potpunoj ovlasti Komore - stegovnih mjera, javnog djelovanja, izrade pravilnika (posebice onog o natječajima), polaganja ugovora u Komori, naplate poslova preko Komore, izrade etalonskog projekta.

Izrazito je potrebno i pojačano javno djelovanje svih strukovnih razina, edukacija šire javnosti, osvještavanje vrijednosti i korisnosti arhitektonskog rada .. čvrstim i jasnim izricanjem stavova o čitavoj problematici.